

Ahja valla eelarvestrateegia aastateks 2015-2018

Eelarvestrateegia koostatakse arengukavas sätestatud eesmärkide saavutamiseks ning planeeritakse kavandatavate tegevuste finantseerimist.

Strateegia koostamise aluseks on Ahja valla arengukava 2014-2020 (kinnitatud Ahja Vallavolikogu 19.02.2014 määrusega nr 3), 2013.aasta eelarve täitmise andmed, 2014. aastaks eeldatav täitmine ja 2015-2018 aasta prognoositavad andmed. Statistiline informatsioon on saadud valla eelarve täitmise aruannetest, Rahandusministeeriumi, Statistikaameti ning Töötukassa andmetest.

Kuna Ahja valla eelarve on kassapõhine, on ka eelarvestrateegia koostatud lähtuvalt kassapõhisest arvestusmetoodikast. Kassapõhisest eelarves kavandatakse majandustehingud selles perioodis, millal planeeritakse nendega seotud raha laekumine või väljamaksmine. Vastavalt finantsjuhtimise seadusele on eelarvestrateegias jagatud tehingud järgmisteks osadeks: põhitegevuse tulud; põhitegevuse kulud; investeerimistegevus; finantseerimistegevus; likviidsete varade muutus.

Alates 2012. aastast reguleerib kohalike omavalitsuste finantstegevust kohaliku omavalitsuse üksuste finantsjuhtimise seadus.

Majanduslik olukord riigis

Rahandusministeeriumi prognoosi kohaselt kasvab Eesti majandus tänavu 0,5 protsenti ja 2015. aastal 2,5 protsenti. Aastaks 2016 on oodata majanduskasvu kiirenemist 3,5 protsendini. Prognoosis on arvestatud ka Venemaa kehtestatud impordikeeluga toiduainetele, kui piirangute ennustatavat mõju peetakse mõõdukaks.

Keskmine palk kasvab tänavu prognoosi järgi 6 protsenti ja püsib selle lähedal ka järgmisel aastal.

Tarbijahindade kasv aeglustub tänavu prognoosi järgi 0,3 protsendini ja 2015. aastal taas kiireneb 1,9 protsendini ning 2016. aastal 2,5 protsendini.

Tarbijakindlus on püsinud kõrge, seda toetab töötuse vähenemine. Aeglustunud inflatsioon aitab hoida sissetulekute ostujõudu. 2015.aastal kasvatab netosissetulekuid lisaks tulumaksumäära ja töötuskindlustusmaksu alandamine, mis võimaldab eratarbimise 3,8-protsendilist kasvu.

Sarnaselt eelmise aastaga jääb investeringute tase tänavu tagasihoidlikuks ning võib pöörduda langusse.

Tööpuuduse määr jätkab prognoosi järgi langemist, kahanedes tänavu 7,5 protsendile, tuleval aastal 6,8 protsendile ja järgnevatel aastatel soodsate majandusarengute puhul 6 protsendi lähedale. Kuid rahvaloenduse andmetele toetudes võiks alates 2016. aastast hõivatute arv kiirenevas tempos väheneda, mis piirab ka Eesti majanduskasvu.

Maksulaekumiste tase püsib prognoosi järgi üldiselt hea vaatamata tagasihoidlikule majanduskasvule. 2014. aasta maksukoormuseks kujuneb prognoosi järgi 33,3 protsenti SKP-st ning see püsib stabiilne kuni 2018. aastani. Lähiaastate prognoositavad maksumuudatused vähendavad tööjõu maksukoormust ning seda tasakaalustab kaudsete maksude parem kogumine.

Kohaliku omavalitsuse tasand

Kohaliku omavalitsuse üksused täidavad olulist rolli avaliku sektori ülesannete täitmisel. Korraldatakse kooli, lasteaia, kultuurimaja, raamatukogu, muuseumi, spordirajatise, hooldekodu ja tervishoiuasutuse ülalpidamist, sotsiaalabi ja –teenuste osutamist, vanurite hoolekannet, noorsootööd, heakorda, jäätmehooldust, territoriaalplaneerimist, valla teede ja tänavate korrashoidu.

Ahja valla demograafiline struktuur aastatel 2010-2014

Seisuga 1. jaanuar	2010	2011	2012	2013	2014
Laps 0-6	54	55	56	59	61
Kooliealine 7-18	145	135	123	109	114
Tööealine 19-64	702	705	685	668	649
Vanur 65-	230	220	222	220	217
Kokku elanikkond	1 131	1 115	1 086	1 056	1041

Registreeritud töötute arv kuude lõikes 2011-2014

	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12
2011	80	84	83	72	66	54	54	55	55	60	60	64
2012	62	58	54	48	42	40	37	37	35	40	34	33
2013	35	38	37	34	28	29	32	32	36	30	29	35
2014	35	34	36	28	26	25	23	23				

Suurimad tööandjad: Ahja vallavalitsus koos allasutustega, Luha AV OÜ, Atria Eesti AS, Tartu Ülikooli Kliinikum SA, Volari Betoontööd OÜ, Põlva Tarbijate Ühistu ja A. Le Coq AS.

Keskhariduse omandamisel ning töökoha otsingul väljaspool valda on kindlalt Ahja valla elanike eelistuseks-tõmbekeskuseks Tartu linn.

Põhitegevuse tulud

Tulumaks on omavalitsuse põhiline tuluallikas riiklike maksude osas. 2011. aastal oli tulumaksu osa 35,6 protsenti põhitegevuse kogutulust, 2012. aastal 38,7 protsenti, 2013. aastal 41 protsenti ja prognoositavalt 2014. aastal 43 protsenti. Tulumaksu laekumine sõltub – maksumaksjate arvust, sissetulekute suurusest, riigi poolt omavalitsustele eraldatud tulumaksumäärast.

Maamaksumäärad on volikogu määrusega kinnitatud 2014. aastaks:

-põllumajandussaaduste tootmiseks kasutusel oleva haritava maa ja loodusliku rohumaa maksumääraks 1,0 % maa maksustamishinnast aastas

-ühtseks maamaksumääraks 2,2 %(metsa-, õue, ja muu maa) maa maksustamishinnast aastas

Tegelik tulumaksu laekumine Ahja vallas aastatel 2010-2014

Aasta	Kassaline laekumine eurodes	Muutus eelmise aastaga summaliselt	Muutus % eelmise aastaga	Keskmine maksumaksjate arv	Keskmine sissetulek TSD-dekl alusel
2010	323 002	- 42 578	-11,6%	372	622
2011	342 272	+ 19 270	6,0%	368	678
2012	370 302	+ 28 030	8,2%	368	683
2013	389 326	+19 024	5,1%	376	729
2014(8 kuud)	280 211			366	762

Keskmine brutokuupalk riigi tasandil 2014. aasta I kvartalis oli 966 eurot ja II kvartalis 1023 eurot.

Eelarvestrateegias prognoositud keskmiselt kuni 5-6 protsendilist tulumaksu laekumise tõus. 2014. aasta 8 kuu võrdluses on tõusnud tulumaksu laekumine võrreldes eelneva kalendriaastaga 6,5 protsenti ehk 17 013 euro võrra.

Rahandusministeeriumi kodulehel avaldatud statistika Ahja valla maksumaksjate sissetulekute kohta aastatel 2010-2013:

Välja makstud summad tululiigiti	2010	2011	2012	2013
	Palgatulu	2 393 890	2 570 376	2 739 468
Juriidilise isiku juhtimis- ja kontrolliorgani liikme tasu	101 221	102 271	30 544	24 974
Töötasu töövõtulepingu alusel	24 921	33 587	37 564	54 304
Vanemahüvitis	51 577	58 448	69 899	86 082
Töökaotusega seotud hüvitised (sh tööandjapoolsed)	151 844	52 877	21 839	43 420
Muud	54 383	151 628	117 731	124 527
KOKKU	2 777 836	2 969 187	3 017 045	3 285 593

Kohalike omavalitsuste eelarved on seotud mitmete riigipoolsete otsustega:

- omavalitsusele eraldatav tulumaksu osa suurus 2014. aastal 11,6%
- elamumaa maksuvabastus, rakendus 2013. aastast
- riigile laekuvast kütuseaktsiisist kohalikele omavalitsustele teede korrashoiuks eraldatava osa suurus(2013. aastal laekus 30 804 eurot)
- tasandus- ja toetusfondi väärtuste suurused
- riiklikud toetused ja sihtotstarbelised laekumised(toimetulekutoetus, vajaduspõhine lastetoetus, haridussummad, huvihariduse rahastamine, tugispetsialistide tasustamine))
- planeeritav haldusreform, käimasolev haridusreform
- töötasu alammäära tõus 355 eurolt 390 euron

Põhitegevuse kulud

Põhitegevuse kulud 2014-2015 on prognoositud järgmiselt:

- personalikulude muutus keskmiselt 2,1 protsenti
- majandamiskulude muutus keskmiselt 4,9 protsenti
- jäätmejaama valmimisel lisanduvad ülalpidamiskulud

Investeeringustegevus

Lähitulevikus planeeritavad investeeringud:

- mõisahäärberi taastamine kooliks
- mõisapargi heakorrastamine
- vallateede renoveerimine
- surnuaias kabelihoone ja katuse remontimine
- koolihoone osaline renoveerimine
- staadioni ja tänavavalgustuse rekonstrueerimine(täiendavate rahastusallikate arvelt)

Finantseerimistegevus

Planeeritavate investeeringute teostamisel on vajalik omaosaluse katteks laenu võtmine. Seisuga 31.12.2014 planeeritav laenu jääk 113 513,32 eurot(kultuurimaja välisfassaadi ja katuse renoveerimine)

Likviidsete varade muutus

Täiendavaid väljaminekute tegemise vajadusel saab kasutada eelarveaasta lõpu rahalisi vahendeid, mis kajastuvad järgmise aasta eelarves.

Strateegia 2015-2018(eurodes)

Ahja vald	2013 täitmine	2014 eeldatav täitmine	2015 eelarve	2016 eelarve	2017 eelarve	2018 eelarve
Põhitegevuse tulud kokku	938 431	975 005	1 001 000	1 036 000	1 056 000	1 063 300
Maksutulud	416 275	447 000	472 000	497 000	517 000	524 300
sh tulumaks	389 326	422 000	450 000	475 000	495 000	502 300
sh maamaks	26 949	25 000	22 000	22 000	22 000	22 000
sh muud maksutulud	0	0				
Tulud kaupade ja teenuste müügist	108 802	122 952	125 000	130 000	130 000	130 000
Saadavad toetused tegevuskuludeks	412 572	404 053	403 000	408 000	408 000	408 000
sh tasandusfond (lg 1)	182 865	197 909	195 000	195 000	195 000	195 000
sh toetusfond (lg 2)	204 206	193 643	193 000	193 000	193 000	193 000
sh muud saadud toetused tegevuskuludeks	25 501	12 501	15 000	20 000	20 000	20 000
Muud tegevustulud	782	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
Põhitegevuse kulud kokku	874 778	978 146	970 613	990 413	994 813	1 008 113
Antavad toetused tegevuskuludeks	54 737	81 996	50 000	57 000	55 000	55 000
Muud tegevuskulud	820 041	896 150	920 613	933 413	939 813	953 113
sh personalikulud	549 528	587 901	600 613	613 413	614 813	623 113
sh majandamiskulud	270 507	304 184	320 000	320 000	325 000	330 000
sh alates 2012 sõlmitud katkestamatud kasutusrendimaksud						
sh muud kulud	6	4 065				
Põhitegevuse tulem	63 653	-3 141	30 387	45 587	61 187	55 187
Investeeringustegevus kokku	-135 345	-13 053	-286 900	-140 100	-14 900	-8 900
Põhivara müük (+)	0	20 000	5 000	10 000	5 000	5 000
Põhivara soetus (-)	-166 553	-145 602	-1 066 000	-618 000	-118 000	-63 000
sh projektide omaosalus		-8 808	-289 000	-138 000	-8 000	-3 000
Põhivara soetuseks saadav sihtfinantseerimine (+)	32 293	115 009	777 000	480 000	110 000	60 000
Põhivara soetuseks antav sihtfinantseerimine (-)	0	0				
Osaluste ning muude aktsiate ja osade müük (+)	0	0				
Osaluste ning muude aktsiate ja osade soetus (-)	0	0				
Tagasilaekuvad laenud (+)	0	0				
Antavad laenud (-)	0	0				
Finantstulud (+)	57	150	100	100	100	100
Finantskulud (-)	-1 142	-2 610	-3 000	-12 200	-12 000	-11 000
Eelarve tulem	-71 693	-16 194	-256 513	-94 513	46 287	46 287
Finantseerimistegevus	74 673	-50 068	256 513	94 513	-46 287	-46 287
Kohustuste võtmine (+)	127 000	0	270 000	130 000		
Kohustuste tasumine (-)	-52 327	-50 068	-13 487	-35 487	-46 287	-46 287
Likviidsete varade muutus (+ suurenemine, - vähenemine)	2 981	-66 262	0	0	0	0

Nõuete ja kohustuste saldode muutus (tekkepõhise e/a korral) (+ suuremine /- vähenemine)	0	0				
Likviidsete varade suunamata jääk aasta lõpuks	66 262	0	0	0	0	0
Võlakohustused kokku aasta lõpu seisuga	163 581	113 513	370 026	464 539	418 252	371 965
sh kohustused, mis ei kajastu finantseerimistegevuses						
sh kohustused, mille võrra võib ületada netovõlakoormuse piirmäär	0	0				
Netovõlakoormus (eurodes)	97 319	113 513	370 026	464 539	418 252	371 965
Netovõlakoormus (%)	10,4%	11,6%	37,0%	44,8%	39,6%	35,0%
Netovõlakoormuse ülemmäär (eurodes)	563 058	585 003	600 600	621 600	633 600	637 980
Netovõlakoormuse ülemmäär (%)	60,0%	60,0%	60,0%	60,0%	60,0%	60,0%
Vaba netovõlakoormus (eurodes)					215 348	266 015
E/a kontroll (tasakaal)	0	0	0	0	0	0

Põhitegevuse tulude muutus	-	4%	3%	3%	2%	1%
Põhitegevuse kulude muutus	-	12%	-1%	2%	0%	1%
Omafinantseerimise võimekuse näitaja	1,07	1,00	1,03	1,05	1,06	1,05

Investeeringud

Ahja vald	2014 eeldatav täitmine	2015 eelarve	2016 eelarve	2017 eelarve	2018 eelarve
Vallateede remont	40 000	45 000	30 000	30 000	30 000
sh toetuse arvelt	40 000	45 000	30 000	30 000	30 000
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)					
Jäätmejaama rajamine	93 018	5 000	0	0	0
sh toetuse arvelt	84 210				
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	8 808	5 000			
Mõisa peahoone rekonstrueerimine	0	905 000	500 000	0	0
sh toetuse arvelt		650 000	370 000		
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)		255 000	130 000		
Mõisapargi heakorrastamine	0	70 000	55 000	55 000	0
sh toetuse arvelt		50 000	50 000	50 000	
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)		20 000	5 000	5 000	
Kabelihoone rekonstrueerimine	0	8 000	0	0	0
sh toetuse arvelt		2 000			
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)		6 000			
Eelpool nimetamata muud projektid kokku	0	33 000	33 000	33 000	33 000
sh toetuse arvelt		30 000	30 000	30 000	30 000
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)		3 000	3 000	3 000	3 000
KÕIK KOKKU	133 018	1 066 000	618 000	118 000	63 000
sh toetuse arvelt	124 210	777 000	480 000	110 000	60 000
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	8 808	289 000	138 000	8 000	3 000

Sõltuv üksus

Sõltuv üksus raamatupidamise seaduse mõistes on KOV üksuse otsese või kaudse valitseva mõju all olev üksus, kes on saanud kohaliku omavalitsuse üksuselt üle poole tuludest või kes on saanud toetust ja renditulu kohaliku omavalitsuse üksuselt ja nende valitseva mõju all olevatelt üksuselt rohkem kui 10 protsenti vastava aasta põhitegevuse tuludest.

Ahja vallal on üks sõltuv üksus (100% osalusega): OÜ Ahja Soojus, mille põhitegevuseks on soojusenergia tootmine ja müük. Äriühingu eelmise aasta bilansimaht on ca 21 tuhat eurot, millest kohustuste osa ca 18 tuhat eurot. Soojusenergiat müüakse Ahja valla korteriühistutele, valla allasutustele ning teistele juriidilistele isikutele. Soojusenergia tootmiseks kasutatakse eranditult maagaasi. Soojusettevõtte majandustulemused on rahuldavad, ebastabiilsust tingib gaasi hinna kõikumine ning gaasikatelde amortiseerumine. Osahingus töötab üks juhatuse liige ja raamatupidaja 0,50 ametikohaga.

2015/2016 kütteperioodiks taotletakse uue MWh hinna kinnitamist. Eelmine hind kinnitati Konkurentsiameti poolt kaks aastat tagasi ning kehtib veel ka 2014/2015 kütteperioodil, kui gaasi hind ei kerki rohkem kui 5 protsenti.

OÜ Ahja Soojus tulude ja kulude prognoos.

Ahja Soojus	2013 täitmine	2014 eeldatav täitmine	2015 eelarve	2016 eelarve	2017 eelarve	2018 eelarve
Põhitegevuse tulud kokku (+)	56 041	58 626	60 000	60 000	60 000	60 000
sh saadud tulud kohalikult omavalitsuselt	34 571	35 762	36 600	36 600	36 600	36 600
Põhitegevuse kulud kokku (+)	57 876	60 429	60 000	59 000	59 000	59 000
Põhitegevustulem	-1 835	-1 803	0	1 000	1 000	1 000
Investeermistegevus kokku (+/-)						
Eelarve tulem	-1 835	-1 803	0	1 000	1 000	1 000
Finantseerimistegevus (-/+)						
Likviidsete varade muutus (+ suurenemine, - vähenemine)	-1 835	-1 803	0	1 000	1 000	1 000
Likviidsete varade suunamata jääk aasta lõpuks		-1 803	-1 803	-803	197	1 197
Võlakohustused kokku aasta lõpu seisuga		0	0	0	0	0